

det for urigtigt, dersom man vilde betragte det som en ligegyldig Ting at gaae over hvilken som helst Grændse; saaledes vilde jeg ogsaa ansee det for uheldigt, dersom man ligeoverfor Repræsentationen skulde stille sig saa skarpt paa en anden Side, at ikke nogensomhelst Lempelse eller Modification kunde finde Sted; det vilde derved meget let skee, at man aldeles ingen Bet kom. Jeg kan, uagtet dette vel ikke saa ganske hører herhen, ikke ganske see bort fra denne Betragtning, da denne Sag ogsaa er berørt af den ærede Landsthingsmand, og det saameget mere, som den er fremstillet fra hans Side i Udtryk, der i alt Fald let kunne give Anledning til en, som jeg troer, ubegrundet streng Dom over Ministeriet med Hensyn til hvad der ved Gageringsloven kunde og maatte skee fra Regeringens Side. Den ærede Landsthingsmand har i det samme Foredrag udtrykkelig sagt: „Regeringen maa nødvendig afgjøre med sig selv, om den Trang, der paaberaabes, bør anerkjendes, og da maa den med al Kraft arbejde paa, at Kravet tilfreds stilles, med fuldstændigt Alvor trænge derpaa, og ikke give efter, eller ogsaa maa den erkjende, at Kravet ikke er tilstede, men da heller ikke forelægge Lovudkast, hvormed man uden reel Virkning ligesom affinder sig med Embedsmændene.“ Denne Dyring kan jeg ikke lade gaae uberørt hen. Jeg vilde ønske, at Ministeriet var i Besiddelse af en saadan Kraft, at det kunde gennemføre et saadant Lovforslag uden Hensyn til den Modstand, som det mødte; men jeg seer intet Middel dertil undtagen i en større Dygtighed til at gennemføre det, som ganske sikkert kunde ønskes. Men man maa dog tage det, som det nu engang er, da man staaer lige overfor en Magt, som Regeringen ikke kan raade over, og det kan kun lidet hjælpe, at Regeringen vil sige, at den maa have sit Forslag gennemført, naar man dog fra den anden Side møder en bestemt Utilholtselighed til at gaae ind derpaa; og navnlig under de stedfindende Forhold og Conjuncturer er, troer jeg, Regeringen, hvor den ikke er i Besiddelse af ganske overordentlige Egenskaber, egentlig forsvarsløs derimod, og kan kun søge at bringe det iøvrigt bedst Mulige tilvele. Der kan undertiden aabnes Udveje til for en Deel i alt Fald at sætte

saadanne Forbedringer igjennem; jeg har selv havt Erfaring i saa Henseende, navnlig med Hensyn til Gageringen for endeel Embedsmænd, nemlig de nærmest under Cultusministeriet sorterende. Da var det ved en Imødekommen imod Folkethinget, at man naaede til at faae en Lov frem, som imidlertid her mødtes med den samme Indsigelse, at man ikke fik Lejlighed til at gjøre sine Bemærkninger gjældende, og med Paaviltsningen af flere Mistilgheder og Mangler ved samme; men dersom man havde stillet sig paa det strengt rigtistiske Standpunkt og sagt: „Det vilde vi ikke gaae ind paa; thi Ministeriet skal holde fast paa, hvad det erkjender for Ret og saae det sat igjennem“; saa vilde ganske sikkert Resultatet deraf være blevet, at den hele Gageringsforandring og Gageforhøielse, der i mange Maader har været høist velkommen for de Paagjældende, slet ikke vilde have fundet Sted. Man er saaledes stillet ligeoverfor meget betydelige Vanstigeligheder, og jeg maa fuldkomment indrømme, at selv affeet fra saadanne, vil det ofte kunne vise sig, at der kan være gaaet ind paa Et og Andet, som man vilde finde, at Ministeriet ikke skulde være gaaet ind paa. Dette faaer nu ogsaa en ikke ringe Anvendelse paa det her nærmest foreliggende Spørgsmaal. Jeg kan ikke nægte, at Resultatet, hvortil den ærede Landsthingsmand kom, er forholdsvis saa ringe, at det ikke kan være min Mening, at der skulde være nogen særlig Vanstigelighed ved at gaae ind derpaa, idet det jo, saavidt jeg kunde forstaae, muligt endnu kunde afgjøres ved en blot Forandring i den voterede Sums Størrelse, hvilket jeg er overbevist om ikke fra det andet Things Side vil øster den hele Gang, som Sagen har taget, møde den allermindste Indsigelse; og dersom man altsaa vil gjøre dette, vil denne Sag jo paa en meget simpel Maade blive bragt til ende her. Paa den anden Side er der fremkommet forskjellige Dyringer angaaende den hele Stilling, som jeg baade for min egen Skyld, og navnlig ogsaa for Folkethingets Udvalgs Skyld, finder mig bestemt opfordret til at udtale mig noget nærmere om. Det kan egentlig siges, at den hele Uoverensstemmelse i saa Henseende kommer til at dreie sig om et Punkt, som imidlertid den ærede Landsthings-